

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

22.

KURYER LITEWSKI. GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 16-го Марта — 1834 — Wilno. Piątek. 16go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 8-го Марта.

Высочайшимъ Приказомъ 22-го Февраля, Гвардейская и Полевая Конная и Пѣшая Артиллерія переформированы въ новый составъ: Гвардейская Конная Артиллерія сохраняетъ, по прежнему, въ своемъ составѣ одну баттарейную и три легкія баттарей. Полевую Конною Артиллерію составляютъ: семь Конно-Артиллерійскихъ бригадъ при семи Легкихъ Кавалерійскихъ дивизіяхъ, три Конно-Артиллерійскія дивизіи при трехъ Резервныхъ Кавалерійскихъ Корпусахъ, и Конно-Артиллерійскій Резервъ. Каждая бригада Конной Артиллеріи состоитъ изъ двухъ легкіхъ баттарей; каждая дивизія изъ одной баттарейной и трехъ легкіхъ баттарей, кромѣ 3-й, въ коей двѣ баттарейныя и двѣ легкія баттарей. Резервъ изъ девяти резервныхъ легкіхъ баттарей. — Пѣшую Артиллерію составляютъ: Гвардейскую: три бригады; 1-я и 2-я Гвардейскія, 3-я Гвардейская и Гренадерская. Полевую составляютъ дивизіи: Гренадерская, 1-я, 2-я, 3-я, 4-я, 5-я, 6-я и Кавказская Артиллерійскія дивизіи, и 19-я бригада, въ Финляндіи находящаяся. — Баттарейныя легкія и резервныя Артиллерійскія роты принимаютъ наименованіе баттарей, а парочныя, Подвижныя запасныя парковъ. Каждая Пѣшая Гвардейская Артиллерійская бригада состоитъ изъ четырехъ баттарей, двухъ баттарейныхъ, одной легкой и одной резервной. Каждая Пѣшая Полевая Артиллерійская дивизія изъ трехъ бригадъ, а бригада изъ баттарей одной или двухъ баттарейныхъ, двухъ или трехъ легкіхъ, одной резервной и запаснаго Подвижнаго парка. (Сбв. Из.)

Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату, Февраля 9 гисла, Начальнику 28-й пѣхотной дивизіи, Генералъ-Лейтенанту Жемужникову 1-му, въ воздаяніе отлична-усердной службы, засвидѣтельствованной Командиромъ Отдѣльнаго Оренбургскаго Корпуса, Всемилостивѣйше пожалованы въ вѣчное и потомственное владѣніе пять тысячъ десяти тысячъ земли. (Сен. В.)

— Государь Императоръ въ 23 день минувшаго Января, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Управляющаго Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія, Высочайше повелѣть соизволилъ:

„Впредь до изданія Университетскаго Устава, въ допущеніи къ слушанію Университетскихъ лекцій какъ неслужащихъ, такъ и состоящихъ на службѣ Чиновниковъ, руководствоваться по всѣмъ Университетамъ § 50 Высочайше утвержденнаго въ 25 день Декабря 1833 года проекта Устава Университета Св. Владиміра, въ коемъ изображено слѣдующее: Всѣ Чиновники, находящіеся на службѣ, могутъ съ разрѣшенія своего Начальства и съ дозволенія Попечителя, посѣщать лекціи Университета Св. Владиміра, выдержавъ предварительный экзамень, въ § 43-мъ предписанный, и получивъ сперва званіе Студента, получать и ученія отъ Университета степени на общихъ правилахъ. Само собою разумѣется, что въ семь

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 8 Marca.

Презъ Найвысшій розказъ dzienny z dnia 22 Lutego, Gwardyyska i Polowa Konna i Piesza Artyllerya, przekształconą została w skład nowy: Gwardyyska Konna Artyllerya zachowuje, jak wprzód, w swym składzie jedną pozycyyną i trzy lekkie baterye. Polową Konną Artylleryą składają: siedm Konno-Artylleryyskich brygad, przy 7miu lekkich dywizyach Jazdy, trzy Konno-Artylleryyskie dywizye przy trzech Rezerwowych Korpusach Jazdy, i Konno-Artylleryyska rezerwa. Każda brygada Konney Artylleryi składa się z dwóch lekkich bateryy; każda dywizya z jedney pozycyyney i trzech lekkich bateryy, wyjąwszy 5cią, w której dwie pozycyyny i dwie lekkie bateryy. — Pieszą Artylleryą składają: Gwardyyską: trzy brygady: 1sza i 2ga Gwardyyska, 3cia Gwardyyska i Grenadyerska. Polową składają dywizye: Grenadyerska, 1sza, 2ga, 3cia, 4ta, 5ta, 6ta i Kaukazka dywizye Artylleryi, oraz 19ta brygada, znajdujaca się w Finlandyi. — Pozycyynne lekkie i rezerwowe Artylleryyskie Kompanie przyimują nazwisko bateryy, parkowe zaś, Ruchomych zapasnych parkow. Każda piesza Gwardyyska brygada Artylleryi, składa się z czterech bateryy, dwóch pozycyynnych, jedney lekkiey i jedney rezerwowej. Każda Piesza Polowa Artylleryyska dywizya z trzech brygad, brygada zaś z bateryi: jedney lub dwóch pozycyynnych, dwóch lub trzech lekkich, jedney rezerwowej i zapasney Ruchomego Parku. (P. P.)

Naywyższymъ Ukazemъ wydanymъ do Rzadzacego Senatu, dnia 9 Lutego, Naczelnikowi 28mej dywizyi pieszey, Jenerał-Porucznikowi Żemczużnikowi 1mu, w nagrodę odznaczajacey się gorliwością służby, zaświadczoney przez Dowódcę Oddzielnego Orenburskiego Korpusu, NAYŁASKAWIEY nadane są w wieczne i potomne posiadanie pięć tysięcy dziesięcin ziemi. (G. S.)

— NAYJAŚNIEYSZY PAN w dniu 23 upłynionego Stycznia, stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów, na skutekъ przedstawienia P. Zarządzajacego Ministerjumъ Narodowego Oświecenia, NAYWYŻEY rozkazać raczył:

„Do czasu wydania Ustaw dla Uniwersytetów, w dozwolaniu słuchania lekcyi Uniwersyteckich, tak nie służącym, jako też zostającym w służbie Urzędnikomъ trzymać się we wszystkichъ Uniwersytetachъ § 50 NAYWYŻEY zatwierdzonego w dniu 25 Grudnia 1833 roku projektu Ustawy Uniwersytetu Sw. Włodzimierza, w której wyrażono co następuje: Wszyscy Urzędnicy, zostający w służbie, mogą za dozwoleństwemъ swey Związności i za dozwoleństwemъ Kuratora, uczęszczać na lekcyje Uniwersytetu Sw. Włodzimierza, po wydaniu wprzód examinu, § 43 przepisanego, i otrzymawszy wprzód stopień Studenta, otrzymywać też od Uniwersytetu stopnie na ogólnychъ prawidłachъ. Samo z siebie wypada, że w takimъ razie nie czyni się żadnychъ wyjątkówъ z

случай не дѣлается никакихъ исключеній изъ изложенныхъ здѣсь началъ. Неслужащіе Чиновники могутъ равно быть допускаемы къ слушанію Университетскихъ лекцій, по выдержаніи предварительнаго испытанія и съ наблюденіемъ всѣхъ вышепрписанныхъ правилъ, кромѣ представленія свидѣтельства отъ Начальства. (Спб. В.)

Въ согаишіе Указы, данные Капитулу Россійскихъ ИМПЕРАТОРСКИХЪ и ЦАРСКИХЪ Орденовъ.

Разсмотрѣвъ поднесенный Намъ отъ Кавалерской Думы Ордена *Св. Анны* докладъ о Чиновникахъ, отличившихся заслугами, соответствующими подвигамъ, изъясненнымъ въ Статутъ сего Ордена, Нами утвержденномъ, Всемилостивѣйше пожаловали Мы въ третій день сего Февраля Кавалерами Ордена *Св. Анны третьей степени*: отставнаго Штабсъ-Капитана Ивана *Галушку*, который, учредивъ въ Москвѣ частный пансіонъ для дѣтей мужескаго пола, сохранивъ оный понынѣ двѣнадцать лѣтъ безъ всякаго отъ казны пособія, и въ теченіе сего времени дѣйствительнымъ надзоромъ составилъ ему доброе имя, и достойнымъ образомъ приготовилъ многихъ молодыхъ людей къ службѣ въ отношеніи какъ нравственности, такъ и Наукъ; — Помощника Почтмейстера въ Суджѣ, Титулярнаго Совѣтника Аристаула *Шопова*, дѣятельностію и распорядительностію коего отыскана разграбленная почта, съ которою была отправлена сумма ассигнаціями и серебромъ по курсу до 50 тыс. рублей со всею корреспонденціею, и открытъ убиійца почталіона и ямщика; — Исправляющаго должность Горнаго Исправника по округу Екатеринбургскихъ заводовъ, Гиттенфервальтера 10-го класса *Егора Бѣляскаго*, за открытіе дѣлателя фальшивыхъ ассигнацій; — и Академика Живописи исторической и портретной, Александра *Ступина*, учредившаго въ 1802 году въ Арзамасѣ собственнымъ иждивеніемъ Художественную школу, доннынѣ съ пользою существующую. Почему и Повелѣваемъ Капитулу доставить упомянутымъ Кавалерамъ знаки сего Ордена со статутами при установленныхъ Граматахъ.

По поднесенному Намъ отъ Кавалерской Думы Ордена *Св. Анны* докладу, Всемилостивѣйше пожаловали Мы въ третій день сего Февраля Кавалерами Ордена *третьей степени*: Засѣдателя Гродненской Палаты Гражданскаго Суда, отставнаго Штабъ-Ротмистра Якова *Адамовича*, — Орانیенбаумскаго Земскаго Суда Исправника, Титулярнаго Совѣтника Ѳедора *Фоларда*, выслужившихъ по засвидѣтельствуванію ихъ Начальствъ, при усердномъ отправленіи своихъ должностей, сроки по выборамъ Дворянства, установленные въ утвержденномъ Нами Статутъ Ордена *Св. Анны*; почему и Повелѣваемъ Капитулу доставить симъ Кавалерамъ знаки Ордена со Статутами при установленныхъ Граматахъ.

На подлинныхъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

(Спб. В.)

С. Петербургъ.
16-го Февраля 1834 года.

Московскій Военный Генераль-Губернаторъ увѣдомилъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что отправленный изъ Москвы въ С. Петербургскій гарнизонный батальонъ рекрутъ Никифоръ Борисовъ, не доходя города Твери, изъ партіи бѣжалъ, и чрезъ 8 дней пришелъ въ домъ къ отцу своему, Дмитровскаго уѣзда деревни Стегаревой крестьянину Борису Павлову, который, не желая скрыть его, представилъ самъ Командиру Московскаго гарнизоннаго батальона, *Жаглевскому*; что сей Штабъ-Офицеръ, во уваженіе чистосердечнаго раскаянія Борисова и похвального поступка отца его, освободилъ отъ наказанія сего рекрута, записавъ только побѣгъ его въ формулярный списокъ. Отаковомъ благоразумномъ поступкѣ крестьянина Павлова, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представлялъ Комитету Гг. Министровъ, по положенію коего, Его Императорское Величество 23 того жъ Января Высочайше повелѣть соизволило: крестьянина Павлова наградить серебряною на Анненской лентѣ медалью, съ надписью: „за усердіе“ для ношенія въ петлицѣ, съ публикованіемъ о томъ въ вѣдомостяхъ.

Отъ Святѣйшаго Правительствующаго Синода, въ изъясненіе признательности къ благотворительнымъ на пользу Церкви приношеніямъ извѣщается: что на украшеніе и благолѣпіе церквей пожертвовали: по городу С. Петербургу, неизвѣстныя въ Казанскій Соборъ 4,627 50 к.; купеческая жена, вдова Ан-

выложенъ ту zasad. Неслужащій Чиновникъ можетъ также быдѣ допущенъ до слуханія Университетскихъ лекцій, по зложенію попереднею examina, и з zachowaniem wszystkich wyżej przepisanychъ prawideł, oprócz składania świadectwa od Zwierzchności. (G. S. P.)

На высше Указы, выданные до Капитулы Россійскихъ CESARSKICH и KRÓLEWSKICH Orderów.

Rozpatrzywszy przedstawione NAM od Rady Kawalerskiej Orderu *Sw. Anny* przełożenie o Urzędnikach, którzy odznaczyli się przez zasługi, odpowiednie czynom, opisanym w Statucie tego Orderu, przez Nas zatwierdzonym, NAYŁASKAWIEY MIANOWALIŚMY dnia 3 tegoż Lutego Kawalerami Orderu *Sw. Anny trzeciego stopnia*: dymisyonowanego Sztabs-Kapitana Jana *Gatuszkę*, który, założywszy w Moskwie prywatny pensyon dla dzieci płci męskiej, utrzymuje go dotąd lat dwanaście bez żadnego od skarbu zasiłku, i przez ten czas czynnym swym dozorem pozyskał dlań dobre imię i dogodnym sposobem przygotował wielu z młodzieży do służby, tak pod względem moralności, jako też i nauk; — Pomocnika Pocztmistrza w Sudży, Radcę Honorowego Arystaulla *Popowa*, którego czynnem postępowaniem i rozporządzeniem wynaleziono rozgrabioną pocztę, z której była wysłana summa assignacyami i srebrem wedle kursu na 50 tysięcy rubli z całą korespondencyą i odkryty zabójca pocztyliona i pocztarza; — sprawującego obowiązek Górniczego Komisarza w okręgu Ekaterynburskich zakładów, Hittenferwaltera 10tej klasy Jego *Bielawskiego*, za odkrycie robiącego fałszywe assignacye, — i Akademika malowideł historycznych i portretów, Alexandra *Stupina*, który założył w 1802 roku w Arzamasi własnym kosztem szkołę sztuk pięknych dotąd z pożytkiem istniejącą. Rozkazujemy przeto Kapitulę przesłać pomienionym Kawalerom znaki tego Orderu ze Statutami oraz ustanowione Dyplomata.

Stosownie do uczynionego NAM od Rady Kawalerskiej Orderu *Sw. Anny* przełożenia, NAYŁASKAWIEY MIANOWALIŚMY dnia 3 tegoż Lutego Kawalerami tegoż Orderu *trzeciej klasy*: Assessora Grodzieńskiej Izby Cywilnego Sądu, dymisyonowanego Sztabs-Rotmistrza Jakoba *Adamowicza*, — i Oranienbaumskiego Ziemskiego Sądu Sprawnika, Radcę Honorowego Teodora *Folarda*, którzy wysłużyli podług zaświadczenia ich Zwierzchności, przy gorliwem sprawowaniu swych obowiązków, termina z wyborów Dworzaństwa, ustanowione w zatwierdzonym przez Nas Statucie Orderu *Sw. Anny*; Rozkazujemy przeto Kapitulę przesłać tym Kawalerom znaki Orderu ze Statutami, oraz przepisane Dyplomata.

Na autentykach własną Jego CESARSKIEY Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

(G. S. P.)

Sankt-Petersburg
dnia 16 Lutego, 1834 roku.

Moskiewski Wojenny Jenerał-Gubernator uwia-
domił P. Ministra Spraw Wewnętrznych, że wysłany z Moskwy do Sankt-Petersburskiego garnizonowego batalionu rekrut Nicefor Borysow, nie dochodząc do miasta Tweru, uciekł z partyi, i po 8miu dniach, przyszedł do domu do swego oycy, Dmitrowskiego Powiatu, wsi Stegarewoy włościanina Borysa Pawłowa, który, nie chcąc go ukryć, stawił go sam do Dowódcy Moskiewskiego garnizonowego batalionu *Żaglewskiego*; że ten Sztabs-Oficer przez wzgląd na wyraźny żal Borysowa i chwalebny postępek oycy jego, uwolnił od kary tego rekruta, zapisawszy tylko ucieczkę jego do opisu służbowego. O tak roztropnym postępku włościanina Pawłowa, P. Minister Spraw Wewnętrznych przedstawiał do Komitetu PP. Ministrów, w skutek postanowienia ktorego, Jego CESARSKA Mość, dnia 23 tegoż Stycznia NAYŁĄŻEY rozkazać raczył: włościanina Pawłowa nagrodzić srebrnym na wstędze S. Anny medalem, z napisem: „za gorliwość“ dla noszenia w pętelce, i opublikować w gazetach.

Od Najswiętszego Rządzącego Synodu, w dowód wdzięczności za dobroczynne na rzecz Cerkwi ofiary ogłasza się: że na ozdobę i wspaniałość Cerkwi ofiarowali: w mieście Sankt-Petersburgu, niewiadomi na Kazański Sobor 4,627 rub. 50 kop.; kupcowa wdowa Anna Krasifowa na Cerkiew Narodzenia Pańskiego,

на Красилова въ церковь Рождества Христова, что на Пескахъ, колоколь въсомъ въ 254 пуда; разные благотворители С. Петербургскаго уѣзда въ церковь Св. Петра Митрополита, что на Улянкѣ, болѣе 3,000 рублей; купеческая жена вдова Евдокія Харавина въ Троицкую Сергіеву пустынь 50 пудовъ желтаго, лучшей доброты, воска; неизвѣстныхъ, въ Коневскій монастырь 4,500 рублей, и Московская купчиха Татьяна Иванова, въ Ставропигіальный Симоновъ монастырь болѣе 10,000 рублей. (Спб. В.)

Указы Правительствующаго Сената.

Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ, слушавъ записку изъ дѣла, требующаго разрѣшенія: слѣдуетъ ли принимать въ уваженіе исковыя просьбы по дѣламъ, значущимся въ указѣ 19 Іюля 1764 года, если оныя, на основаніи 19-й главы Генеральнаго Регламента, надлежащими доводами и ссылками на свидѣтелей не подкрѣплены, или возвращать оныя безъ всякаго производства? — Приказали: Обращаясь къ существующимъ на исковыя просьбы узаконеніямъ, Правительствующій Сенатъ находить: 1-е) Уложеніи 10-й главы по 189-й статьѣ сказано: „которые люди всякихъ чиновъ учнутъ бити челомъ на кого въ заемныхъ деньгахъ, или поклажахъ, или въ какой нибудь ссудѣ, а въ тѣхъ долгахъ и въ поклажахъ и въ ссудѣ на то кабаль и заемныхъ памятей и иныхъ никакихъ крѣпостей на тѣхъ людей, на которыхъ они учнутъ бити челомъ, въ челобитѣхъ своемъ и въ приставныхъ памятяхъ не напишутъ: и имъ на тѣхъ людей суда и зазывныхъ грамотъ въ такихъ искѣхъ не давати и приставамъ не посылати.“ 2-е) По силѣ 19-й главы Генеральнаго Регламента, вообще всякій доноситель, требующій управы отъ Коллегіи, долженъ имѣть свидѣтелей, или иные крѣпкіе доводы, и тогда назначается день его дѣлу, а въ противномъ случаѣ, если не имѣетъ, то производство дѣла не допускается и доношеніе его возвращается ему: слѣдственно истецъ, предъявляя искъ, вмѣстѣ съ тѣмъ долженъ представить, или по крайней мѣрѣ указать на тѣ доказательства, кои по закону могли бы служить надлежащимъ основаніемъ правильности его требованія. 3-е) Хотя нѣкоторые Присутственные мѣста, какъ усматривается 4-й Департаментъ Правительствующаго Сената, основываясь упомянутой главы Уложенія на 261-й статьѣ, въ коей сказано: „которые дворяне и дѣти боярскіе и всякихъ чиновъ люди въ истцовыхъ въ кабальныхъ и безкабальныхъ искахъ по суднымъ дѣламъ будутъ обвинены и прочее“ — допускаютъ бездоказательныя просьбы и даютъ ходъ; но сіе дѣлается неправильно: ибо безкабальный искъ не значитъ бездоказательный, а только неоснованный на какомъ либо крѣпостномъ или формальномъ актѣ, или обязательствѣ. А потому Общее Собраніе Сената полагаетъ: согласно съ заключеніемъ 4-го Департамента Правительствующаго Сената, предписать повсемѣстно, дабы вообще поступающія въ Судебныя мѣста исковыя просьбы по дѣламъ такого рода, кои поименованы въ указѣ 19-го Іюля 1764 года, если оныя просьбы, на основаніи 19-й главы Генеральнаго Регламента, не будутъ подкрѣплены надлежащими доводами или ссылками на свидѣтелей, не были принимаемы ни въ какое уваженіе и возвращались безъ всякаго производства. Января 25 дня, 1834 года. (По Общему Собранію Правительствующаго Сената первыхъ трехъ Департаментовъ.)

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Правительствующаго Сената Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ, по вопросу: могутъ ли мѣщане, находящіеся по выборамъ своихъ обществъ въ классныхъ должностяхъ, быть освобождены лично отъ отдачи въ рекруты и отъ включенія въ число душъ, подлежащихъ рекрутской повинности? и найдя заключеніе Правительствующаго Сената правильнымъ, согласно съ онымъ, положилъ постановить: 1) Что мѣщане, служащіе по выборамъ своихъ обществъ въ классныхъ должностяхъ, т. е. въ штатѣ опредѣленныхъ, избавляются лично отъ рекрутства, доколѣ они въ сихъ должностяхъ пребываютъ, тѣ же изъ нихъ, кои прослужатъ безпорочно три трехлѣтія, избавляются лично отъ рекрутской повинности навсегда. 2) Что сіе послѣднее преимущество распространяется не только на находящихся нынѣ въ градской службѣ и на имѣющихъ впредь быть въ оную избранными, но и на тѣхъ, кои по прежнимъ выборамъ прослужили уже въ помянутыхъ должностяхъ безпорочно три трехлѣтія. 3) Что таковыхъ людей, на точномъ основаніи 91 § Рекрутскаго Устава, не слѣдуетъ полагать въ число душъ, рекрутству подлежащихъ, но показывать въ семействахъ токмо

лежаща на Пескахъ, двонъ важащій 254 пуды; рѣзни добродіеи Sankt-Petersburgskago Powiatu, na Cerkiew Sw. Piotra Metropolity, położoną na Ułance przeszło 3,000 rubli; kupcowa wdowa Eudoxia Charawina na Troicki Sergiejewski klasztor 50 pudów żółtego wyborowego wosku; niewiadomi na Koniewski Klasztor 4,500 rubli i Moskiewska kupcowa Taciana Iwanowa na Stawropigialny Symona Klasztor przeszło 10,000 rubli. (G. S. P.)

Указы Рѣдзѣщего Сенату.

Рѣдзѣщий Сенатъ, на Поłączонѣмъ зѣбраніи первыхъ трехъ Департаментовъ, wysłuchawszy zapisu ze sprawy, wymagającej rozstrzygnięcia: czy należy przyjmować w uwagę iskowe prośby w przedmiocie spraw oznaczonych w ukazie z dnia 19 Lipca 1764 roku, jeżeli one, na zasadzie, rozdziału 19 Jeneralnego Regulamentu, nie są wsparte należytymi dowodami i zeznaniem świadków, czy też powracać one bez wszelkiego działania? — Rozkazali: Zpatrując się na istniejące względem iskowych prośb przepisy prawa, Rządzący Senat znajduje: 1) W rozdziale 10tym Ułożenia w artykułach 189 powiedziano: „Którzy ludzie wszelkich stanów zacząć prosić na kogo o pieniądze pożyczone, albo lokacye, albo o jakąkolwiek pożyczkę, a na te długi i lokacye i pożyczkę, zapisu i wziętych pamiątek i żadnych innych dowodów stwierdzonych na tych ludzi, na których oni zacząć prosić, w prośbie swej i w załączonych memoryałach nie wypiszą: i im tedy po tych ludzi Sądu i pozewnych listów o takowe poszukiwania nie dawać i przystaw nieposyłać. 2) Na mocy rozdziału 19 Jeneralnego Regulamentu, w ogólności, wszelki delator, żądający rezolucyi od Kollegium powinien mieć świadków, lub inne mocne dowody, a wtenczas naznacza się dzień na jego sprawę, w przeciwnym zaś razie, jeżeli niema, tedy wyprowadzić sprawę zabrania mu się i delacya jego wraca się mu na powrót: a zatem iścieć, przedstawując isk, jednocześnie z nim powinien złożyć, lub przynajmniej wskazać te dowody, któreby wedle prawa mogły służyć za należytą zasadę prawności jego żądania. 3) Chociaż niektóre Sądownictwa, jak dostrzega 4ty Departament Rządzącego Senatu, zasadzając się na pomienionego rozdziału Ułożenia artykuł 261, w którym wyrażono: „Którzy dworzanie i dzieci bojarские i wszelkich rang ludzie w iscowych, piśmiennych i niepiśmiennych, iskach, w sprawach sądowych będą obwinieni i t. d.“ — przyjmują bez dowodów prośby i dozwalają toku; lecz to czyni się nieprawnie: albowiem bezpiśmienny isk nie oznacza bezdowodny, a tylko niezasadzony na jakimkolwiek dokumencie czyli formalnym akcie, lub zobowiązaniu. Przeto połączone Senatu Zebranie mniema: zgodnie z wnioskiem 4go Departamentu Rządzącego Senatu zalecić po wszystkich mieyscach, ażeby w ogólności wchodzące do sądownictw iskowe prośby w sprawach tego rodzaju, jakie wymienione są w Ukazie z dnia 19 Lipca 1764 roku, jeżeli prośby takowe, na zasadzie rozdziału 19 Jeneralnego Regulamentu, nie będą oparte na należytych dowodach lub zeznaniach świadków, nie były przyjmowane na żadną uwagę i zwracane na powrót bez wszelkiego działania. Dnia 25 Stycznia 1834 roku. (Z Połączonego Zebrania Rządzącego Senatu trzech pierwszych Departamentów.)

Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozważywszy przełożenie Rządzącego Senatu Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów, na zapytanie: czy mogą mieszczanie, zostający z wyborów swych Zgromadzeń w klasnych obowiązkach, być uwalniani osobiście od oddania w rekruty i od pomieszczenia w liczbie dusz, ulegających rekrutskiej повинności? — i znalazłszy wniosek Rządzącego Senatu słusznym, zgodnie z nim uchwaliła postanowić: 1) Że mieszczanie, służący z wyborów swych zgromadzeń w klasnych obowiązkach, t. j. w etacie naznaczonych, oswobodzają się osobiście od rekrutstwa, dopóki oni w tych obowiązkach zostają: ci zaś z nich, którzy wysłużą nienagannie trzy trzylecia, oswobodzają się od rekrutkiej повинności nazawsze. 2) Że ta ostatnia prerogatywa rozciąga się nie tylko na zostających teraz w mieskiej służbie i na mających być nadal do niej wybranymi, lecz i na tych, którzy z uprzednich wyborów wysłużyli już w pomienionych obowiązkach nienagannie trzy trzylecia. 3) Że takowych ludzi, wedle istotnej zasady § 91 Ustawy Rekrutkiej, nie należy kłaść w liczbie dusz rekrutwu ulegających, lecz wymienić w familiach tylko dla rachuby. Na takowej opinii napisano: „Jego Cesarska Mość opinią która nastąpiła w Powszechném Zebraniu Rady Państwa

для счета. На ономъ мнѣніи написано: „Его Императорское Величество, воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о личномъ освобожденіи мѣщанъ, служащихъ или служившихъ по выборамъ своихъ обществъ въ классныхъ должностяхъ, отъ рекрутской повинности, Высочайше утвердить соизволило и повелѣло исполнить. За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Графъ Литта. 11-го Января 1834 года. (Февраля 5 дня, 1834 года. По Общему Собранію первыхъ трехъ Департаментовъ.)

Выписка изъ Общаго Циркуляра по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ отъ 15-го Февраля 1834 года за № 509.

О приготавленіи хлѣба съ примѣсью картофеля.

Министерству Внутреннихъ Дѣлъ представлены пробы хлѣба, испеченнаго изъ двухъ частей ржаной муки, съ примѣсью одной части варенаго тертаго картофеля.

Изъ описанія способа печенія сего хлѣба видно, что для приготавленія оного, берется опредѣленная пропорція картофеля, который должно сварить и, отдѣляя рачительно шелуху, измять и протереть сквозь рѣшето, потомъ картофель смѣшать съ показаннымъ количествомъ ржаной муки, и сдѣлать хлѣбный растворъ въ квашнѣ, обыкновеннымъ порядкомъ соединивъ оный съ извѣстною частію закваски кислаго тѣста, а по совершеніи двукратныхъ хлѣбныхъ броженій, хлѣбы валять и печь обыкновеннымъ образомъ. Такіе хлѣбы нисколько не различаются во вкусѣ съ лучшими ржанымъ хлѣбомъ, и вытекаются бѣлѣе оного.

Вмѣсто третьей доли картофеля, можно употребить его въ равной пропорціи съ мукою, и приготавлять хлѣбъ вышеописаннымъ способомъ; хлѣбъ сей будетъ пресноватъ, но не теряетъ питательности и выйдетъ еще бѣлѣе перваго.

Вообще хлѣбъ, въ соединеніи съ картофелемъ, по вкусу своему, питательности и дешевизнѣ, заслуживаетъ того, чтобы ввести въ употребленіе приготавленіе оного, и чрезъ то доставить дешевый способъ пропитанія бѣдному классу людей. По существующимъ въ Санктпетербургѣ цѣнамъ, пудъ ржаного хлѣба продается по 2 р. 80 к., а фунтъ по 7 к. пудъ; же картофеля 62½ к. Посему при употребленіи пуда муки съ полуфундомъ картофеля, общая масса, составляющая 60 фунтовъ, будетъ стоить 3 р. 62½ коп.; слѣдовательно 1 фунтъ 5½ к.; а при употребленіи картофеля въ равной пропорціи съ мукою фунтъ хлѣба обойдется въ 4½ коп.

Одинъ изъ корреспондентовъ нашихъ сообщаетъ намъ изъ Варшавы нѣкоторыя, весьма любопытныя, свѣдѣнія о числѣ Генераловъ, Штабъ и Оберъ-Офицеровъ бывшей Польской Арміи и Чиновниковъ Военнаго вѣдомства, состоявшихъ на дѣйствительной службѣ въ Ноябрь 1830 года; объ убыли ихъ въ продолженіе мятежа, и о настоящемъ мѣстопробываніи прочихъ.

Свѣдѣнія сїи показываютъ, что при началѣ мятежа въ Польской Арміи числилось на службѣ:

Генераловъ	30.
Штабъ-Офицеровъ	224.
Оберъ-Офицеровъ	1898.
Разныхъ Чиновниковъ, къ составу Арміи принадлежащихъ, какъ-то: Врачей, Аудиторовъ, Коммиссіонеровъ и т. п.	388.

Всего . 2540.

Изъ нихъ въ продолженіе мятежа убито, умерло отъ ранъ и болѣзней:

Генераловъ	12.
Штабъ-Офицеровъ	35.
Оберъ-Офицеровъ	177.
Чиновниковъ, къ составу Арміи принадлежащихъ	39.

Всего . 263.

По возстановленіи въ Царствѣ законнаго порядка, осталось въ ономъ и въ послѣдствіи возвратилось:

Генераловъ	17.
Штабъ-Офицеровъ	153.
Оберъ-Офицеровъ	1316.
Чиновниковъ, къ составу Арміи принадлежащихъ	325.

Всего . 1811.

Состоитъ на службѣ въ Россійскихъ Императорскихъ войскахъ, и частію находится на жительствѣ въ Имперіи:

Генераловъ	7.
----------------------	----

о osobistém oswohodeniu mieszczan, służących lub tych którzy już wysłużyli z wyborów swych zgromadzeń w klasnych obowiązkach, od rekruckiej powinności, Nawiązywać zatwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. Za Prezydenta Rady Państwa Hrabia Litta. Dnia 11 Stycznia 1834 roku. (Dnia 5 Lutego 1834 roku. Z Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów).

Wyjątek z Okolnika Ministerium Spraw Wewnętrznych dnia 15 Lutego 1834 roku № 509.

O sporządzaniu chleba z dodaniem Kartofli.

Do Ministerium Spraw Wewnętrznych przedstawiono próby chleba, upieczonego z dwóch części mąki żytniej, z przydaniem jednej części gotowanej tartey kartofli.

Z opisanja sposobu pieczenia tego chleba okazuje się, że na jego sporządzenie, bierze się oznaczona proporcya kartofli, którą potrzeba zgotować i starannie oddzieliwszy łupinę, zgnieść ją i na rzeszoto przeciśnąć, potem kartoflę zmieszać z wyrażoną ilością żytniej mąki, i zrobić chlebną rozczynę w dzieży, zwyczajnym sposobem, złączysz ją z pewną częścią rozczyny kwaśnego ciasta, a po dokonaniu dwókrótnej chlebnej fermentacyi, bułki robić i piec zwyczajnym sposobem. Chleb taki zgoła się nie różni smakiem od najlepszego żytnego chleba, i wychodzi z pieca bielszy od niego.

Zamiast trzeciej części kartofli, można jej użyć w równej proporcji z mąką, i sporządzać chleb wyżej opisanym sposobem: chleb ten będzie nieco prząśny, ale nie traci pożywności, i wychodzi z pieca jeszcze bielszy od pierwszego.

W powszechności chleb, pieczony z kartoflą, ze swego smaku, pożywności i taniości, zasługuje na to, ażeby robienie jego weszło w użycie, i przez to podać tani sposób wyżywienia się ubogiej klasie ludzi. Podług cen w Stank-Petersburgu będących, pud chleba żytnego sprzedaje się po 2 rub. 80 kop., a funt po 7 kop.; pud zaś kartofli 62½ kopiejek. Zatem biorąc pud mąki i półpuda kartofli, ogólna masa, czyniąca 60 funtów, będzie kosztowała 3 rub. 62½ kop.; następnie 1 funt 5½ kop.; a przy użyciu kartofli w równej proporcji z mąką, funt chleba przypadnie po 4½ kop.

Jeden z naszych Korrespondentów, przysłał nam z Warszawy bardzo ciekawe wiadomości, o liczbie Jenerałów, Oficerów wyższego i niższego stopnia, byłej Armii Polskiej, i Urzędników wydziału wojskowego, którzy byli w czynnej służbie w Listopadzie 1830 roku, o zmniejszeniu się tej liczby w ciągu powstania, i o teraźniejszych miejscach pobytu, pozostałych.

Z wiadomości tych daje się widzieć, że w początkach powstania, liczyło się w armii Polskiej:

Jenerałów	30
Sztabs-Oficerów	224
Ober-Oficerów	1898
Różnych Urzędników należących do składu Armii, jako to: Lekarzy, Audytorów, Kommissyonierów i t. p.	388

Ogół . . . 2540

Z nich poległo w powstaniu, umarło z ran i chorób:

Jenerałów	12
Sztabs-Oficerów	35
Ober-Oficerów	177
Urzędników, należących do składu Armii	39

Ogół . . . 263

Po przywróceniu w Królestwie Polskiem prawnego porządku, pozostało w niem lub potem wróciło:

Jenerałów	17
Sztabs-Oficerów	153
Ober-Oficerów	1316
Różnych Urzędników wojskowych	325

Ogół . . . 1811

Zostaje teraz w służbie w wojskach CESARSKO-Rossyjskich i częścią mieszka w CESARSTWIE:

Jenerałów	7
---------------------	---

Штабъ-Офицеровъ	6.
Оберъ-Офицеровъ	24.
Чиновниковъ, къ составу Арміи при- надлежащихъ	3.
Всего	40.

Изъ удалившихся за границу съ отрядами мятежниковъ и невоспользовавшихся, амнистіею, перешло:

Изъ Австріи во Францію:	
Штабъ-Офицеровъ	3.
Оберъ-Офицеровъ	45.
Разныхъ Чиновниковъ	2.
Всего	50.

Изъ Франціи въ Швейцарію:	
Штабъ-Офицеровъ	2.
Оберъ-Офицеровъ	44.
Всего	46.

Затѣмъ неизвѣстно мѣстопребыванія:	
Генераловъ	4.
Штабъ-Офицеровъ	17.
Оберъ-Офицеровъ	290.
Другихъ Чиновниковъ	19.
Всего	330.

Такимъ образомъ изъ общаго числа 2550 военныхъ Чиновниковъ бывшей Польской Арміи, 1811 находятся въ Царствѣ Польскомъ, 40 въ Имперіи на службѣ и на жительство, 263 убито и умерло; 96 находятся, по достовѣрнымъ свѣдѣніямъ, во Франціи и Швейцаріи, а 330 скрываются въ неизвѣстности. — Въ число сихъ послѣднихъ включены пропавшіе безъ вѣсти во время самаго мятежа, какъ равно и всѣ убитые и умершие въ рядахъ мятежнической Арміи со времени штурма Варшавскаго, такъ какъ о сихъ послѣднихъ не отыскано ни какихъ официальныхъ объявленій.

Сообщая читателямъ нашимъ сіе обозрѣніе, основанное на документахъ, ни какому сомнѣнію неподлежащихъ, мы не можемъ не обратить вниманія ихъ на объясняющійся онымъ истинный составъ такъ называемой Польской эмиграціи, возбуждающей столько участія и столько безпокойства въ Западной Европѣ.

Извѣстно, что въ Англіи, Франціи и Швейцаріи считается вообще свыше четырехъ тысячъ Польскихъ ВЫХОДЦЕВЪ, оставившихъ свое отечество при возстановленіи въ ономъ законнаго порядка. Изъ нихъ, какъ показано выше, не болѣе 96, извѣстныхъ по переходамъ своимъ изъ Австріи во Францію и въ Швейцарію, дѣйствительно служили въ Польской Арміи Офицерами и занимали въ оной должности. Присовокупляя къ нимъ половину пропавшихъ безъ вѣсти, вѣроятно также за границу находившихся, все число выходцевъ, бывшихъ на дѣйствительной службѣ въ своемъ отечествѣ, ограничивается 250, и ни въ какомъ случаѣ не можетъ превышать 300 человекъ. Засимъ остальная часть ихъ состоитъ изъ людей безъ имени, безъ званія, состоянія и образованія, произвольно называющихся офицерами, изъ недоучившихся Варшавскихъ и Литовскихъ студентовъ, слугъ и городской черни, которыхъ, предавшись лѣни и разврату, не находятъ иныхъ средствъ къ продолженію презрѣннаго существованія своего, какъ возбужденія внутреннихъ безпокойствъ и раздоровъ въ Государствахъ, въ коихъ они нашли убѣжище. (Р. Инв.)

Пенза, 13-го Февраля.

Дворянскіе выборы есть одна изъ важныхъ эпохъ въ Губерніи. Сколько милыхъ, отрадныхъ надеждъ родится обыкновенно въ это время у людей, оставившихъ по болѣзни и домашнимъ обстоятельствамъ военное или гражданское поприще службы, и уповающихъ еще быть полезными на службѣ Государю и Отечеству!

Общество нашихъ дворянъ, исполненное чувства признательности и уваженія къ благотворной цѣли Правительства, преподававшего новыя постановленія къ избранію изъ среды его людей достойныхъ въ разныя должности, задолго до наступленія выборовъ въ семь году, радовалось ихъ будущему исполненію, и губернской нашъ городъ, давно извѣстный своимъ радушіемъ, въ началѣ нынѣшней зимы, подобно отцу семейства, сзывалъ къ себѣ, на крутизны, своихъ чадъ, обитателей быстроводной Суры и Мокши. (*)

Въ половинѣ Января, онъ наполнился прѣзжими: не только дома и мезонины, но и всѣ чердаки были заняты. Кто бывалъ на славномъ Петергофѣ

(*) Городъ Пенза лежитъ на полугорѣ между двумя долинами, и виденъ очень далеко отъ вѣзда.

Штабъ-Офицеровъ	6
Обер-Офицеровъ	24
Разныхъ Урядниковъ войсковыхъ	3
Огół	40

Z liczby tych, którzy z oddziałami powstańców wyszli za granicę i nie skorzystali z amnestyi, przeszło:

Z Austrii do Francyi:	
Sztabs-Oficerów	3
Ober-ficerów	45
Różnych Urzędników	2
Ogół	50

Z Francyi do Szwaycaryi:	
Sztabs-Oficerów	2
Ober-Oficerów	44
Ogół	46

Mieysce pobytu niewiadome:	
Jenerałów	4
Sztabs-Oficerów	17
Ober-Oficerów	290
Różnych Urzędników войсковыхъ	19
Ogół	330

Taką rzeczą, z ogólnej liczby 2,550 Jenerałów, Oficerów i Urzędników byłej Armii Polskiej, 1,811 zostaje w Królestwie, 40 w Cesarstwie, w służbie lub na mieszkaniu, 263 zabitych lub zmarłych; 96 znajduje się według pewnych wiadomości we Francyi i Szwaycaryi, a o 330 żadnej niema wiadomości. Do liczby ostatnich, przyłączone tu tych nawet, którzy niewiadomo gdzie się podzieli w czasie samego powstania, tudzież wszystkich zabitych i zmarłych w szeregach Armii buntowniczej, od czasu szturmu Warszawy, gdyż o nich nie znaleziono żadnych urzędowych ogłoszeń.

Udzielając naszym czytelnikom ten wykaz, oparty na dowodach, żadnej nieulegających wątpliwości, nie możemy nie zwrócić ich uwagi na wyjaśniony przezeń rzeczywisty skład tak nazwanej emigracji Polskiej, która taki interes i tyle zamieszania w Zachodniej Europie wzbudziła.

Wiadomo, że w Anglii, Francyi i Szwaycaryi, liczą w ogóle przeszło cztery tysiące wychodźców Polskich, którzy opuścili oycyznę, w chwili przywrócenia w niej prawnego porządku. Z nich, jak wyżej powiedziano, nie więcej nad 96, o których wiadomo, że przeszli z Austrii do Francyi i do Szwaycaryi, rzeczywiście było w Armii Polskiej i w Szwaycaryi, którzy nie u rzędy. Policząc do nich połowę tych, którzy niewiadomo gdzie się podzieli, a którzy, podług wszelkiego podobieństwa, za granicę się też znajdują, całkowita liczba wychodźców, którzy zostawali w swej oycyznie w rzeczywistej służbie, ograniczy się do 250, w żadnym zaś razie nie może przechodzić 300. Za odtrąceniem tych, część pozostająca składa się z ludzi bez imienia, bez stanu i wychowania, samowolnie przybierających tytuł Oficerów; z niedouczonej studentów Warszawskich i Litewskich, ze służących i mieyskiej chałastry, która, puściwszy się na próżnowanie i rozpustę, nie znajduje innych środków do utrzymania wzgardzonego swego bytu, jak wzbudzanie zamieszania i reżterków w krajach, które im dały przytułek.

(T. P.)

Пенза, дня 13 Lutego.

Dworzańskie wybory, są jedną z ważnych epok w Gubernii. Ileż miłych pocieszających nadziei rodzi się zazwyczaj wtenczas w ludziach, którzy opuścili dla choroby i domowych interesów wojskowy lub cywilny zawód służby, i przekonani są, iż mogą być jeszcze użyteczni w służbie MONARSZE i Oycyznie!

Zgromadzenie naszych Dworzan, przepełnione uczuciami wdzięczności i poszanowania ku dobroczynnemu celowi Rządu, który wydał nowe ustawy o wyborze zpośrodku jego ludzi dostojnych na różne obowiązki, wcześniej jeszcze przed nadejściem wyborów tegoż roku, cieszyło się ich przyszłym skutecznieniem, i miasto nasze Gubernialne, dawno znajome ze swojej wesołości, na początku teraźniejszej zimy, jak oyciec familii, wzywało do siebie na zabawy swoje dzieci, mieszkańców bystro płynącej Suury i Mokszy. (*)

W połowie Stycznia, napełniło się ono przyjezdnymi: nie tylko domy i domki, lecz też wszystkie poddasza były zajęte. Kto bywał na sławnym Peterhof-

(*) Miasto Пенза, leży na półgórzu między dwiema dolinami, i daje się widzieć daleko od wjazdu.

скомъ праздникъ, тотъ знаетъ, чего стоитъ нанять уголокъ при стеченіи туда цѣлаго Петербурга. То же самое было въ Пензѣ во время выборовъ: за три небольшія комнатки платили по сту рублей въ недѣлю.

Не говоря уже о балахъ и вечеринкахъ, отъ которыхъ не успеваютъ и досель отдыхать ножки нашихъ прелестныхъ дамъ, не исчисляя роскоши и вкуса, сопровождавшихъ многіе праздники и въ особенности балъ, данный 28-го Января Дворянствомъ и таковой же 3-го Февраля, Дм. Сер. и Амал. Ник. Ол-ми, который блескомъ и изяществомъ своимъ превзошелъ все ожиданія и, вѣроятно занялъ бы цѣлую страницу въ летописяхъ увеселеній столичныхъ; нѣсколько благородныхъ спектаклей и концертъ, устроенные въ пользу неимущихъ, были въ концѣ благонамѣренности и искусства нашихъ одноземцевъ.

Взяться и разыграть на благородной сценѣ Комедию *Горе отъ ума*, есть дѣло не совсѣмъ легкое! Эта пьеса, почитаемая донынѣ камнемъ преткновенія для опытныхъ актеровъ, представлена въ Пензѣ, 15-го Января, съ нѣкоторыми перемѣнами. Я не позволю себѣ говорить объ ея исполненіи, потому, что одна цѣль собрать сколь можно болѣе денегъ для бѣдныхъ, извиняетъ уже все недостатки сценическаго искусства; довольно, если я замѣчу, что сборъ спектакля, въ который мы смотрѣли *Горе отъ ума*, простирался свыше пяти тысячъ рублей. Роли Софьи Павловны, служанки Лизы, Полковника Скалозуба и Платона Михайловича Горичева, были выполнены весьма отчетливо. Дама, представлявшая Софью Павловну, будучи одарена прекраснымъ талантомъ, дикціею правильною и привлекательною наружностью, снискала общія одобренія. Балъ въ третьемъ дѣйствіи и развѣздъ въ четвертомъ шли очень хорошо, да и могло ли быть иначе въ Пензѣ, гдѣ пятый часъ утра разлучаетъ обыкновенно общество танцующихъ, до 11-го часа вечера другого дня! (*Сѣв. Пт.*)

Одесса, 6-го Февраля.

Между тѣмъ, какъ въ нѣкоторыхъ мѣстахъ Германіи заселеніи поля, и деревья начали покрываться цвѣтомъ, у насъ въ Одессѣ — на Югѣ Россіи, наступили были сильные морозы; улицы побѣлѣли отъ снѣга и Одесскій заливъ, съ 3-го Февраля, во второй разъ покрылся льдомъ на всемъ видимомъ пространствѣ. Но со вчерашняго дня опять потеплѣло; ровно въ полдень было уже не болѣе 1 град. морозу. Сегодня долженъ оттепѣть 9-го Февраля.

У насъ продолжается хорошая теплая погода. Тонкая ледяная кора, покрывавшая заливъ, взломана во многихъ мѣстахъ, и мы надѣемся, что рейда наша въ скоромъ времени очистится отъ льда, при постоянно дующемъ южномъ вѣтрѣ. (*Од. В.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 20-го Февраля.

Говорятъ, что Его Величество Императоръ Францъ въ началѣ весны намѣренъ посѣтить внутреннія провинціи своей Имперіи. (*Сѣв. Пт.*)

4-го Марта.

Пишутъ изъ Болоніи отъ 25-го прошлаго Февраля: „Австрійскій Генераль *Грабовскій* отправился обратно въ Вѣну: онъ снискалъ всеобщее почтеніе жителей сего города, въ которомъ три года начальствовалъ войсками. Преемникомъ его назначенъ Генераль Баронъ *Пухнеръ*.“

— Миланская газета доноситъ изъ *Комо*, что 25-го Февраля въ 3 часа по полудни, часть гавани *Менаджіо* провалилась въ море на нѣкоторое пространство. Отправлено туда немедленно нѣсколько Инженеровъ для надлежащихъ распоряженій. (*Дз. Ров.*)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 26 Февраля.

Въ *Journal de Paris* напечатано: „Вчера опять произошли нѣкоторые безпорядки близъ Портъ-Сень-Мартенъ. Толпы собравшагося народа разбила два уличныхъ фонаря, но вскорѣ были разсѣяны. Значительное число нарушителей порядка задержаны. Для отысканія зачинщиковъ приняты строгія мѣры, и вѣроятно они скоро будутъ въ рукахъ Правительства. Два Польскіе выходца, забравшіеся вчера въ 11 часовъ ночи въ Префектуру Полиціи, задержаны. Нѣсколько злонамѣренныхъ людей пытались собрать въ 10 часовъ вечера толпы народа на бульварахъ Сень-Мартенъ и Сень-Дени, но при приближеніи патрулей, такъ быстро обратились въ бѣгство, что Полиція успѣла схватить изъ числа ихъ только 7 человекъ. Око-

стимъ обходиться, темъ вѣе, что коштуе нанятіе катка при наѣвѣ тамъ цѣлаго Петербурга. То же было въ Пензѣ поѣздъ выборовъ: за три малѣ станыкы, платено по 100 rubli на тыдзень.

Замілецажъ жузъ о балахъ и вѣчэрынкахъ, одъ ктѣрычъ не могу до тѣдъ одпочаѣ нѣжки нашихъ Паи надобныхъ, не wymиеніаѣа зытѣкѣвъ и густу, товаразысаѣахъ вѣлхъ festynom, mianowicie заа балови, danemu dnia 28 Stycznia przez Dworzanstwo, oraz балови dnia 3 Lutego, danemu przez Dm. Ser. i Amal. Nik. Ol-ów, kтѣры swą swietnością przewyższył wszystkie oczekiwania, i bez wątpienia, zająłby całą stronicę w kronikachъ zabawъ stołecznych, kilka amatorskichъ widowiskъ i koncertów, przeznaczonychъ na dochódъ ubogichъ, uwieńczyło dobre zamiary i talenta naszychъ rodaków.

Обраѣ i odegraѣ na szlachetney scenie Komedyя *Bięda z rozumem*, jest przedsięwzięcie nie zbytъ łatwe! Ta sztuka, uważana dotądъ za szkoputъ potknięcia się dla doświadczonychъ Aktorów, przedstawioną była w Penzie dnia 15 Stycznia, z niektórymi odmianami. Nie pozwolę sobie mówić o jejъ wykonaniu, dla tego, że samъ cel, zebrania ile można najwięcejъ pieniędzy dla ubogichъ, usprawiedliwia wszystkie uchybienia przeciwъ scenicznej sztuce; dosyć, jeżeli uczynię uwagę, że dochódъ z widowiska, na kтѣrémъ przedstawiano *Bięda z rozumem*, wyniósłъ przeszło pięć tysięcy rubli. Role Zofii Pawłówny, służącejъ Ludwiki, Półkownika Skalożuba i Platona Michajłowicza Goryczewa, były oddane ze wszelkąъ ścisłością. Dama przedstawiająca Zofią Pawłównę, obdarzona będącъ od natury wyborynymъ talentemъ, stosowną wymową i zniiewalającą powierzhownością, zyskała powszechne pochwały. Bal w trzecimъ akcie i rozjeżdżanie się w czwartymъ, udały się bardzo dobrze, ale czyżъ mogło byдъ inaczej w Penzie, gdzie piąta godzina ranna rozdziela zazwyczajъ zebranie tańczącychъ, do 11tey wieczoremъ nazajutrz. (*P. P.*)

Odessa, dnia 6 Lutego.

Gdy w niektórychъ miejscachъ Niemiec zazieleniały pola, i drzewa zaczęły okrywać się kwiatemъ, u насъ w Odessie — na południu Rossyi, nastąpiły silne mrozy; ulice pobielaly od sнѣгу, a zatoka Odesska od dnia 3 Lutego, powtórnie pokryła się lodemъ na całejъ widzialney przestrzeni. Lecz od dnia wczorayszego znowu pocieplało; o samémъ południu ~~byłъ jużъ nie więcej, jakъ 1-2 град.~~ Dziśъ zrana wionąłъ południowy wiatrъ, obiecujący namъ dalsze trwanie ciepła.

Dnia 9.

U насъ trwa ciągle piękna ciepła pogoda. Cienka skorupa lodu, pokrywająca zatokę, złamana w wielu miejscachъ, i mamy nadzieję, że portъ naszъ wkrótce oczyści się od lodu, gdy stale wiatrъ południowy będzie. (*G. S. P.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 20 Lutego.

Mówią, iż J. C. M., Cesarz Franciszek, na początku wiosny, ma zamiarъ zwiedzićъ wewnętrzne prowincye swego Cesarstwa. (*P. P.*)

Dnia 4 Marca.

Piszą z Bononii pod dnieniemъ 25 z. m. „C. K. Jenerał Hrabowski wyjechałъ napowrótъ do Wiednia; towarzyszy mu szacunekъ wszystkichъ mieszkańcówъ tego miasta, gdzie od trzechъ latъ dowodziłъ. Następcąъ jego jestъ Jenerał Baron Puchner.“

— Gazeta Medyolańska donosi z *Como*, iż dnia 25 Lutego, około godziny 3ciey po południu, część portu *Menaggio* zapadła się w morze w pewney rozciągłości. Posłano tamъ zarazъ inżynierówъ, ażeby uczynili potrzebne rozporządzenia.

F R A N C Y A.

Paryżъ, 26 Lutego.

W *Journal de Paris* wydrukowano: Wczora znowu zaszły niepokoje nie daleko *Porte St. Martin*. Tłumy zgromadzonego ludu rozbiły dwoje latarnie na ulicachъ, lecz wkrótce zostały rozproszone. Przytrzymano w znaczney liczbie burzycieli porządku. Dla wyszukania przywódcówъ, jęto się surowychъ środkówъ, i, jakъ wnosićъ należy, wkrótce oni się dostaną w ręce rządu. Aresztowano dwóchъ Polskichъ wychodźcówъ, kтѣrzy wczora w nocy o godzinie 10tey przeniknęli do Prefektury Policyi. Kilkunastu, mającychъ złe zamiary ludzi, kusiło się wczora o godzinie 10tey wieczoremъ zgromadzićъ tłumy ludu na bulewarachъ *St. Martin* i *St. Denys*, lecz, za zbliżeniemъ się patrolówъ, takъ szybko uciekło, iż Policya zaledwo potrafiła z ichъ liczby schwy-

до 60 безпокойныхъ головъ, принадлежащихъ къ Республиканскому клубу, задержаны въ кофейномъ домѣ, на бульварѣ Сень-Дени. Есть надежда, что ненавистные ихъ замыслы не будутъ болѣе возобновляться въ стѣнахъ столицы.

— Въ Лойдовомъ кофейномъ домѣ прибыто сегодня слѣдующее письмо изъ Мадрита отъ 17-го с. м.: „Спокойствіе, коимъ доселѣ наслаждалась столица наша, можетъ скоро нарушиться. Карлисты разными происками успѣли замедлить созваніе Кортесовъ. Гг. Мартиненъ *де ла Роза* и *Гарели*, наскучивъ продолжительною борьбою съ означенною партією, подали просьбы объ увольненіи. О сихъ не приятныхъ обстоятельствахъ публика была извѣщена уже поздно вечеромъ. Во всю ночь замѣтны были неболѣшій толпы недовольныхъ вокругъ Дворца. Страшась, что Министерство, въ настоящемъ его разстроенномъ положеніи, не будетъ въ силахъ отвратить безпорядки. — Последніи пораженія, претерпѣнные войсками Дона Мигуэля, поставили Дона Карлоса въ весьма затруднительное положеніе. Онъ намѣренъ былъ съѣхать на корабль въ Вианской гавани, но узнавъ, что Адмиралъ *Напиръ* крейсируетъ около береговъ, возвратился въ Браганцу.“

— Въ газетѣ *le Messenger* напечатано: отъ 21-го Февраля получили мы извѣстіе, что декретъ о созваніи Кортесовъ, котораго ожидали къ 15-му Марта, остановленъ. Епископъ Леонскій, находящійся при Донѣ *Карлосѣ*, удаленъ отъ должности, и все имѣніе его взято въ казну. Декретъ объ учрежденіи національной гвардіи уже изданъ. Вступить въ оную имѣютъ право только платящіе отъ 100 до 300 реаловъ прямой подати. Правительство предоставило себѣ назначеніе Офицеровъ. — Извѣстія изъ Баскскихъ провинцій не слишкомъ удовлетворительны.

— Въ засѣданіи Палаты Депутатовъ, 25-го числа, представленъ Хранителемъ Печати проектъ закона, слѣдующаго содержанія: „1) Положенія 291 статьи Уголовнаго Уложенія должны имѣть отнынѣ силу въ отношеніи ко всѣмъ скопищамъ, коихъ числомъ болѣе двадцати человекъ, хотя они и подраздѣлены на разряды меньшаго числа, собирающіеся не ежедневно и не въ опредѣленные часы. Для составленія не политическаго общества, потребно дозволеніе, которое дается на извѣстное время. 2) Всякой членъ недозволенаго общества наказывается заключеніемъ, отъ двухъ мѣсяцевъ до году, и денежною пеню отъ 50 до 1,000 фр. При вторичномъ нарушеніи закона, наказаніе удваивается. 3) Покушенія обществъ на спокойствіе Государства, должны быть судимы, по 28-й статьѣ Хартіи, Палатою Перовъ; политическіе проступки, по 69 ст. Хартіи, Судами Присяжныхъ; простыя же нарушенія предлежащаго закона, Судами Исправительной Полиціи.“

— Въ *Journal des Débats* содержится общій обзоръ нынѣшняго состоянія первоначальныхъ школъ во Франціи. Таковыхъ школъ во всемъ Королевствѣ находится 44,472 съ 1,907,020 учащимися, въ томъ числѣ 1,175,248 мужескаго и 731,772 женскаго пола. Сумма всѣхъ расходовъ на сіи училища составляетъ 10,162,706 франковъ, изъ которыхъ 7,695,794 вносятся общинами; причѣмъ должно однако замѣтить, что почти половина общинъ отказывается сдѣлывать добровольными приношеніями къ распространенію народнаго просвѣщенія.

27-го Февраля.

Пишутъ изъ *Байонны* отъ 25-го с. м., что городокъ *Гернани* въ Бискайской области опять занятъ Карлистами. Инсургенты показали въ вѣдѣ Ируна. Начальство сего города удалилось во Францію. — Изъ числа взятыхъ въ плѣнъ Карлистовъ, 89 человекъ (между коими до 10 монаховъ), не взирая на просьбы Наварскаго Епископа, отправлены по приказанію Генерала *Вальдеса* въ Толосу, откуда сосланы будутъ на Филиппинскіе острова.

— Пишутъ изъ *Бильбао* отъ 16-го Февраля: „Близъ Ордунъ шайка инсургентовъ, подъ начальствомъ Бригадира *Квеведо* и *Гордины*, была настигнута и разбита отрядомъ Королевскихъ войскъ. *Квеведо* былъ взятъ въ плѣнъ и тотчасъ разстрѣлянъ. Первый гвардейскій полкъ сегодня или завтра придетъ сюда изъ *Витторіи*. Для нашей области назначено 8,000 человекъ изъ Гранады, Севиллы и Корунны. Главное Начальство надъ ними поручено будетъ *Вальдесу*, котораго ожидаютъ здѣсь съ часу на часъ.“

— Въ одномъ письмѣ изъ *Алеппо* отъ 17-го Декабря сообщается извѣстіе о неудачномъ заговорѣ, имѣвшемъ цѣлю умерщвленіе Шерифа-Бея, Губернатора, истребленіе войскъ, Чиновниковъ Правительства и всѣхъ приверженцевъ *Мехмеда-Али* и сдачу города Арабамъ, которые напередъ были увѣдомлены о семъ заговорѣ. Въ то же время предположено было произвести бунтъ въ *Киллисѣ*, *Аутебѣ*, *Дамаскѣ*

и только 7 ludzi. Około 60 zagorzałych głów, należących do republikańskiego klubu, przytrzymano w kawiarni na bulwarze *St. Denys*. Jest nadzieja, iż niegodziwe ich zamysły, nie będą się więcej powtarzały w murach stolicy.

— W kawiarni *Lloyds* dziś przybito następny list z *Madrytu* pod dniem 17 b. m. Spokoynosc, jaką się dotąd cieszyła nasza stolica, wkrótce może przerwana zostanie. Karoliści przez rozmaite intrygi, potrafili opóźnić zwołanie Korteżów. PP. *Martinez de la Rosa* i *Gareli*, sprzykrzywszy ciągłym passowaniem się z pomienionym stronnictwem, podali prosby o dymissyę. O tych nieprzyjemnych okolicznosciach, publiczność dowiedziela się późno wieczorem. Przez noc całą, dawaly się widzieć niewielkie gromady niechętnych nokoło pałacu. Lękają się, iż Ministerjum w teraźniejszy swym rozprzężonym położeniu, nie będzie miało sił dla odwrócenia niepokojów. Porażki, w ostatnich czasach poniesione przez woyska *Don Miguela*, przywiodły *Don Carlosa* do bardzo niepomyślnego stanu. Miał on zamiar przebrać się na okręt w porcie *Viana*, lecz dowiedziawszy się, iż *Admirał Napier* krąży koło brzegów, wrócił do *Braganza*.

— W gazecie *le Messenger* wydrukowano: pod dniem 21 Lutego otrzymaliśmy wiadomość, iż wyrok o zwołaniu Korteżów, którego się spodziewano przed d. 15 Marca, wstrzymano. Biskupa *Leonu* znajdujacego się przy *Don Carlosie*, usuniono od obowiązków i majątek jego na skarb zabrano. Wydano już wyrok o urządzeniu gwardyi narodowej. Zaciągac się do niej mają prawo tylko płacący od 100 do 300 realów podatków bezpośrednich. Rząd zastrzegł dla siebie mianowanie oficerów. — Wiadomości z prowincyi Baskijskich, nie ze wszystkiem są zaspakajające.

— Na posiedzeniu Izby Deputowanych, dnia 25, Strażnik pieczęci wniósł projekt do prawa, następney treści: 1) Przepisy paragrafu 291 Kodexu Kryminalnego, winny mieć odtąd obowiązującą moc, względem wszystkich gromadzeń, w których liczyliby się więcej nad 20 osób, chociażby one dzieliły się na poddziały mniej liczące, zbierające się nie codziennie i nie w oznaczone godziny. Dla złożenia towarzystwa nie w duchu politycznym, trzeba mieć pozwolenie wydawane na czas pewny. 2) Każdy członek towarzystwa, nie mającego pozwolenia, ściaga karę więzienia od 2 miesięcy do roku i sztrafu pieniężnego od 50 do 1,000 fran. Za powtórne przestąpieniem prawa, kara się podwaja. 3) Targanie się towarzystw na zaburzenie spokoyności Państwa, mają być sądzone, podług paragrafu 28 Karty, przez Izbę Parów; przestępstwa polityczne, według paragrafu 69 Karty, przez Sądy przysięgłych; proste zaś naruszenia niniejszego prawa, przez Sądy Polieyi poprawczej.

— W *Journal des Débats*, zawiera się ogólny przegląd teraźniejszego stanu szkół początkowych we Francyi. Takowych szkół w całym Królestwie znajduje się 44,472, w nich 1,907,020 uczących się; w tey zaś liczbie 1,175,248 męzkiey i 731,772 płci żeńskiej. Summa wszystkich kosztów i wydatków na te szkoły, stanowi 10,162,706 fran., z których 7,695,794 wnoszą gminy; z tego powodu wszelako wypada uczynić uwagę, iż prawie połowa gmin wzbrania się, przez dobrowolne ofiary przykładać się do rozszerzenia narodowego oświecenia.

Dnia 27.

Piszą z *Bayonny* pod dniem 25 b. m., iż Karoliści zajęli miasteczko *Hernani* w prowincyi Biskayskiej. Powstańcy ukazali się także w bliskości *Irunu*. Zwierzchność tego miasta oddaliła się do Francyi. — Z liczby wziętych w niewolę Karolistów 89 ludzi (w którey znajduje się do 10 zakonników), bez względu na prosby Biskupa Nawarskiego, na rozkaz Jenerała *Valdes* wysłano do *Tolozy*, zkąd wyprawieni zostaną na wyspy *Filipińskie*.

— Piszą z *Bilbao* pod dniem 16 Lutego: W bliskości *Orduny*, oddział woysk Królewskich napędził i zbił kupę powstańców pod dowództwem brygadiera *Quevedo* i *Gordina*. *Quevedo* wzięty w niewolę, natychmiast został rozstrzelany. Pierwszy pół gwardyi, dziś lub jutro przybędzie tu z *Wittorii*. Dla naszey prowincyi przeznaczono 8,000 woyska z *Grenady*, *Sewilli* i *Korunny*. Główne dowództwo nad niem będzie oddane *Valdesowi*, którego tu co godzina oczekują.

— W liście jednym z *Aleppu* pod dniem 17 Grudnia, udziela się wiadomość o chybnym spisku, który miał na celu zabicie Szeryf-Beja, Gubernatora, wytepienie woysk, urzędników rządowych i wszystkich stronników *Mehmeda-Ali*, jako też poddanie miasta Arabom, których wcześniej uwiadomiono o tém sprzysiężeniu się. W tymże czasie zamierzano wzniecić bunt w *Killis*, *Auteba*, *Damaszku* i w górach. Arabowie

28-го Февраля.

— Уголовный Судъ въ Блуа 22-го Февраля рѣшилъ дѣло Маршала Бурмона, Г. Коэлена сына, Генерала Клуэ и Террье, проименованнаго Лъвинимъ Сердцемъ: всѣ они судимы были заочно за участие въ дѣлахъ Вандейскихъ, и оправданы Присяжными. (Сбв. Пг.)

7-20 Марта.

9-го Марта

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 26-го Февраля.

winni byli ściągnąć wszystkie swe siły w *Damaszku*, by wygnać z Syrii Ibrahima Paszę. Lecz odkryto spisek; należący doń zostali wzięci pod straż, jeden z naczelnych przywódców *Kadzi Achem* skazanym został na utratę życia, a innych wysłano do *St. Jean d'Acre*, na galery. W mieście przywrócono spokójność. *Szeryf Bey* wyjechał do *Damaszku*, zostawiwszy tu agenta, któremu dał pełnomocnictwo, by tyle pożyczek włościanom zbroża bez procentów, ile go dla zasiewu potrzebować będą. (*G. S. P.*)

Dnia 28.

— Sąd kryminalny w Blois dnia 22 Lutego wydał wyrok w sprawie Marszałka Bourmont, P. Koelen syna, Jenerała Clouet i Terrie, zwanego Lwie-serce: wszyscy sądzeni zaocznie za należenie do spraw Wandeyskich, zostali uniewinnieni przez przysięgłych.

(P. P.)

Dnia 7 Marca.

— Przybył tu Pan *Kauffmann*, mianowany od dwóch lat Posłem Belgijskim przy dworze Hiszpańskim, który w czasie Ministerstwa Pana Zea nie chciał uznać rządu Leopolda; udaje się on do Madrytu, aby u teraźniejszego Ministeryum Hiszpańskiego wyjednać uznanie nowego Rządu Belgijskiego.

Dnia 9.

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 26 Lutego.

Lord Palmerston zawiadomił towarzystwo kopalni Meksykańskich, iż od Rządu Meksykańskiego zażądał zupełnego zadosyć uczynienia, za szkody zrządzone temu towarzystwu, przez woyska pod dowództwem Jenerała *Aristy* w *Guanahuato*, które podniosły rokosz przeciw Rządowi centralnemu Meksyku.

— Въ полученныхъ здѣсь *Сингапурскихъ* газетахъ отъ 8-го Ноября содержится извѣстіе изъ *Бенкулена* (на островъ Суматра) о возмущеніи горныхъ жителей, которые умертвили Президента, разбили небольшое число посланныхъ противъ нихъ войскъ и проникли въ самую колонію, чтобы произвести всеобщій бунтъ и ниспровергнуть тамошнее Голландское Правительство; Европейцы принуждены были удалиться въ замки и на острова.

28-го Февраля.

По словамъ газеты *the Morning-Post*, въ Лиссабонѣ очень опасаются нападенія Мигуэлистовъ на Сетубаль; Генераль ихъ, *Повоасъ*, овладѣлъ замкомъ Св. Филиппа, командующимъ болѣею частию Сетубаля; кромѣ того носится слухъ, что укрѣпленный городъ Пальмелла сдался Мигуэлистамъ.

— Изъ Мексика получены извѣстія по 30-е Декабря, а изъ Веракруза по 7-е Января. Хотя въ тамошнихъ официальныхъ газетахъ сказано, что у Генераловъ *Браво* и *Канализо* только 500 человекъ войска, однако по частнымъ письмамъ примѣтно опасеніе, чтобы въ скоромъ времени не послѣдовало всеобщаго разрыва. Вездѣ слышно о разбояхъ и ни кто не доверяетъ другъ другу. Правительство терпитъ большой недостатокъ въ деньгахъ и, не смотря на то, Министръ Финансовъ объявилъ, что шестая часть таможенныхъ сборовъ будетъ по прежнему назначена на уплату дивидендовъ Англіи. Въ слѣдствіе декрета Конгресса, таможенные пошлины съ привозимыхъ товаровъ должны быть уплачиваемы въ три срока. (Смб. В.)

5-го Марта.

Письма изъ Кадикса отъ 24-го Февраля извѣщаютъ, что 22-го того же мѣсяца прибылъ туда уполномоченный въ дѣлахъ Дона-Педро при Испанскомъ Дворѣ, Г. *Сарменто* и принятъ былъ съ большою въжливостію. Кадикскій Губернаторъ, Генераль *Басса* давалъ для него 23-го Февраля блистательный балъ.

— Изъ Лагуаира извѣщаютъ отъ 11-го Января, что Венесуэльское Правительство, получивъ извѣстіе о кончинѣ Испанскаго Короля, опредѣлило отправить въ Мадридъ Посланника, съ представленіемъ Испанскому Правительству о необходимости признанія республики. Генераль *Монтиль* будетъ первенствующимъ Членомъ сего посольства, которое отправится немедленно чрезъ Ямайку въ Испанію.

7-го Марта.

Придворная газета сообщаетъ, что Чрезвычайный Англійскій Посланникъ при Оттоманской Портѣ, Лордъ *Понсонби*, пожалованъ Кавалеромъ Большаго Креста ордена Бани.

— Князь *Талейранъ* недавно давалъ большой обѣдъ, къ которому были приглашены, въ числѣ прочихъ, Герцогъ *Глoucesterъ*, Князь *Естергази*, Лордъ *Стюартъ де Ротсей*, Г. *Пилъ* и Г. *Барингъ*. Вчера Князь *Талейранъ* имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Лордомъ *Пальмерстономъ*, а сей послѣдній послѣ того съ Г. *Вандевейеромъ*.

— Е. В. Король третьяго дня прибылъ изъ *Виндзора* въ столицу. Въ *Сенъ-Джемскомъ* Дворѣ представились Его Величеству: Секретарь Французскаго Посольства, Г. *Анатоль Бреннѣ*, новый Членъ Тайнаго Совѣта Г. *Джонъ Бейлей*, и новый Генеральный Прокураторъ Г. *Джонъ Кемпбелъ*. Послѣ того было засѣданіе Тайнаго Совѣта подъ предсѣдательствомъ Короля.

— Вчера Лордъ *Алтеорпъ* внесъ въ Нижнюю Палату билъ объ уничтоженіи пошлины отъ домовъ.

— Глouceстерскій Епископъ объявилъ духовенству въ 1832 году, что отнынѣ 10-ю часть своихъ эпархіальныхъ доходовъ желаетъ онъ пожертвовать на улучшение состоянія Настоятелей бѣдѣвшихъ приходовъ. Въ прошедшемъ году дѣйствительно употребилъ онъ сію часть доходовъ своихъ на сей предметъ. (Дз. Пов.)

Бельгія.

Брюссель, 7-го Марта.

Приказомъ Военнаго Министра предписано: всѣмъ лицамъ находящимся въ опуску на неопредѣленное время и принадлежащимъ къ Милиціи 1831, 32-го и 33-го годовъ, пребыть къ своимъ корпусамъ.

— 8-го Марта. —

Шкипера возвратившіеся изъ Голландіи въ *Доель*, доносятъ, что Голландскіе гарнизоны въ укрѣпленіяхъ при Шелдѣ значительно усилены. Достоверно также, что Голландскіе солдаты, стоящіе тамъ гарнизономъ, не получаютъ увольненій, даже на одни сутки; дивизій же умножаются ежедневно возвращающимися изъ отпусковъ солдатами. (Дз. Пов.)

— Въ полученныхъ ту газетахъ изъ *Singapor* подъ днёмъ 8 Listopada, zawiera się wiadomość z *Benkoulen* (na wyspie *Sumatra*), o buncie góralów, którzy zamordowali Prezydenta, pobili niewielki oddział wystanych przeciw nim woysk i przedarli się do osady, iżby zapalić bunt powszechny i wywrócić tameczny Rząd Hollenderski; Europejczycy byli przymuszeni schronić się do zamków i na wyspy.

Dnia 28.

— Podług wiadomości w gazecie *the Morning Post*, w *Lisbonie* bardzo się lękają napadu Miguelistów na *Setubal*; Jenerał ich *Povoas* opanował zamek Sw. Filipa, panujący nad większą częścią *Setubala*; nadto wieść się rozchodzi, iż warowne miasto *Palmella*, poddało się Miguelistom.

— Z *Mexyku* otrzymano wiadomości do dnia 30 Grudnia, a z *Vera-Cruz* do 7 Stycznia. Chociaż w urzędowych gazetach, tam wychodzących, powiedziano, iż Jenerałowie *Bravo* i *Canaliso*, mają tylko 500 żołnierzy woyska, jednakże w listach prywatnych bardzo się obawiają, iżby wkrótce nie nastąpiło powszechne zerwanie pokoju. Wszędzie słyhać o rozbojach, wszyscy sobie wzajem nie ufają. Rząd w ciężkiem znajduje się położeniu, dla braku pieniędzy; mimo to wszakże Minister Finansów ogłosił, iż szósta część dochodów z komór celnych, zostanie obróconą jak przedtem, na wypłatę dywidend Anglii. W skutek wyroku Kongressu, opłaty na Komorach celnych od towarów przywożnych mają być wznieszone w trzech terminach. (G. S. P.)

Dnia 5 Marca.

Listy z Kadyxu pod dнёмъ 24 Lutego donoszą, iż dnia 22 tegoż miesiaca przybył tam Pan *Sarmento*, sprawujący interessa Don Pedra przy Dworze Hiszpańskim; przyjęto go z wielką grzecznością. Gubernator Kadyxu Jenerał *Bassa*, dał dla niego dnia 23 Lutego świetną ucztę.

— Z *Laguayra* domoszą pod dнёмъ 11 Stycznia, iż Rząd Wenezuelski, odebrawszy wiadomość o zgonie Króla Hiszpańskiego, postanowił wyprawić poselstwo do Madrytu i przedłożyć Rządowi Hiszpańskiemu potrzebę niezwłocznego uznania rzeczypospolitey. Jenerał *Montil* ma być na czele tego poselstwa, które wkrótce uda się przez Jamaikę do Hiszpanii.

Dnia 7.

— Gazeta Dworska donosi, iż Lord *Ponsonby*, nadzwyczajny Ambassador nasz przy Parcie Otomańskiem otrzymał wielki krzyż orderu Łaziebnego.

— Xiążę *Talleyrand* dawał niedawno wielki obiad, na który między innymi zaprosił Xięcia *Gloucester*, Xięcia *Esterhazy*, Lorda *Stuart de Rothsay*, Pana *Peel* i Pana *Baring*. Wczora miał wspomniany Xiążę długą rozmowę z Lordem *Palmerstonem*, który potem naradzał się z Panem *Vandevayer*.

— Król Jmć przybył onegdaj z *Windsor* do tutejszej stolicy, i na pokojach w pałacu *St. James* przedstawiono Monarsze Pana *Anatole Brennier*, Sekretarza poselstwa francuzkiego, Pana *John Bayley*, nowego Członka tajney rady, i Pana *John Campbell* nowego Jeneralnego Prokuratora. Odprawiła się potem rada tajna pod przewodnictwem Króla.

— Wczora Lord *Althorp* podał Izbie Niższej bil względem zniesienia opłaty od domów.

— Biskup w *Gloucester* oświadczył duchowienstwu w okolniku, wydanym roku 1832, iż odtąd 10tą część dochodów swoich dyecezalnych chce ofiarować na polepszenie stanu plebanów w małych parafiach. Jakoż 10tą część dochodów z roku zeszłego na ten cel obrócił. (Dzien. Powsz.)

БЕЛГІА.

Bruxella, dnia 7 Marca.

Według dziennego rozkazu Ministra wojny, ludzie należący do milicyi z lat 1830, 1831 i 1832, a mający urlop na czas nieograniczony, zostali powołani do корпусовъ своихъ.

Dnia 8.

Сыпrowie, którzy z *Hollandyi* przybyli do *Doel*, donoszą, iż залоги Hollenderskie w warowniachъ przy Skaldzie zostały znacznie powiększone. То pewna, iż żołnierze Hollenderscy, będący na заłodзе, не получаютъ urlupu, ani nawet na 24 godzin, i dywизье powiększają się codzień wracającemi z urlupu żołnierzami. (Dzien. Pow.)

И Т А Л І Я.
Римъ, 27-го Февраля.

Говорятъ, что Правительство наше намѣреваетъ уступить, за денежное вознагражденіе, *Болонью* съ округомъ Великому Герцогу Тосканскому, а *Феррару*, также съ округомъ, Герцогу Моденскому. Говорятъ также о предполагаемой перемѣнѣ съ Неаполемъ; *Беневентъ*, отдѣленный совершенно отъ сего края, имѣетъ быть уступленъ за часть округа *Ріесте*. Проектъ сей, давно уже предложенный со стороны Неаполя, принесъ бы для обѣихъ сторонъ немаловажныя выгоды. (Дз. Ров.)

Т у р ц и я.
Константинополь, 4-го Февраля.

За взятіе въ плѣнь, при содѣйствіи Русскихъ Офицеровъ, инсургентскаго Предводителя Кадикира-на, Султанъ пожаловалъ: Намѣстнику Эрзерумскому знаки отличія; Главнокомандующему въ Грузіи, Барону Розену, осыпанную алмазами саблю, а Россійскимъ Коммиссарамъ — каждому по лошади въ богатой збруѣ. (Спб. В.)

18-го Февраля.

Письма изъ Албаніи увѣдомляютъ, что война между Греческими и Турецкими сего края жителями, приняла грозный видъ. Произошли уже нѣкоторыя кровопролитныя стычки. Съ плѣнными и Греки и Турки поступаютъ съ неимовѣрною жестокостію.

— Съ нѣкотораго времени случаются здѣсь почти ежедневно новыя пожары. 12-го сего мѣсяца вспыхнулъ огонь въ окрестностяхъ *Унеапана*, 13-го при *Баязидѣ*, 15-го сгорѣло около 50 домовъ въ предмѣстіи *Топфана*; былъ также пожаръ въ нѣкоторыхъ частяхъ самой столицы. Уменьшеніе жалованья, определенное Правительствомъ по благонамѣренной цѣли, дабы солдатамъ, оставляющимъ службу, доставить нѣкоторое средство пропитанія, угрожаетъ столицѣ дальнѣйшимъ поджигательствомъ. Предписано, дабы ни кто небылъ на улицахъ послѣ пробитія 10 часовъ вечера.

— 15-го сего мѣсяца скончался здѣсь Епископъ Католическо-Армянской Церкви, *Джіакомо дела Валле*, и на другой день торжественно погребенъ.

— Вчера послѣдовалъ обмѣнъ ратификаціи торговаго трактата, заключеннаго между Портою и Великимъ Герцогомъ Тосканскимъ.

— *Идрисъ Бей*, *Гуссейнъ Бей*, *Селимъ Бей*, *Османъ Нуреддинъ Бей* и другіе Офицеры, которые изъ службы Вице-Короля Египетскаго перешли въ службу Султана, получили теперь соотвѣтственныя степени и почести. Придворная Турецкая газета пишетъ, что Мегмедъ-Али купилъ первыхъ двухъ, какъ невольниковъ, а послѣ поступалъ съ ними, какъ съ родными сыновьями; *Селимъ Бей* и *Османъ Бей*, наименованныя теперь Пашами и Генералами регулярныхъ войскъ, были признаны Мегмедомъ-Али достойными родства его и возвышены знаменитымъ саномъ, послѣдняго считали почти наравнѣ съ сыномъ его, *Ибрагимомъ Пашею*. (Дз. Ров.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Изъ Южной Америки пишутъ: Въ Ла-Гвайрѣ открытъ 9-го Декабря новый заговоръ, составленный противу Президента, Генерала Панса; въ сей день задержано пятнадцать человѣкъ. По письму изъ Курасао, напечатанному въ Голландскихъ газетахъ, Юго-Американскіе Штаты желаютъ избавиться отъ ига своихъ освободителей.

— 28-го Февраля скончался Профессоръ Анатоміи Геттингенскаго Университета, *Д. Гемпель*, на 68 году.

— Въ Бернѣ умеръ Польскій Генералъ Ружицкій. (Сбв. Пз.)

Способъ приготовить въ запасъ сухой уксусъ.

Надобно взять 6 унцій хорошо истолченнаго въ мелкій порошокъ очищеннаго виннаго камня (*cremor tartari*) и смѣшать его съ крѣпкимъ уксусомъ такъ, чтобы вышло густое тѣсто, которое и высушить на солнцѣ или въ легкомъ жару печи, сдѣлавъ изъ него лепешку. Ежели такимъ образомъ развѣсемъ или десять намочить и высушить сію лепешку, то она дѣлается столь кислую, что, будучи растворена въ водѣ, доставляетъ бутылку порядочнаго уксуса. (*Journal des conn. usuelles, T. VIII.*)

ВѢОСНУ.

Рzym, 27 Lutego.

Слыша, что Рząd nasz замысла odstąpić Bononii z terytoryum Wielkiemu Xięciu Toskańskiemu, i Ferrary podobnie Xięciu Modeny, a to za wynagrodzeniem pieniężnym. Mówią także o zamianie terytoryalney z Neapolem; *Benevent*, oddzielony zupełnie od reszty kraju, ma być odstąpiony za część okolicy *Rietti*. Projekt ten, który oddawna już ma być uczyniony ze strony Neapolitańskieg, przyniosłby równą korzyść dla obu stron. (*Dzien. Powsz.*)

T U R C Y A.

Konstantynopol, dnia 4 Lutego.

Za wzięcie w niewolę, za przytożeniem się Oficerów Rossyjskich, przywódcy powstańców *Kadikirana*, Sułtan uderował Namiestnika w *Erzerum* znakami dystynkcyi, Głównodowodzącego w Gruzji *Barona Rosen*, szablą osypaną brylantami, a Kommissarzóm Rossyjskim każdemu dać raczył, konia z bogatym rżędem. (*G. S. P.*)

Dnia 18.

— Listy z Albanii donoszą, że wojna między tureckimi a greckimi kraju tego mieszkańcami groźną przybrała postać. Kilka już stoczono potyczek, z obu stron walczone z zaciętością. Z jeńcami, tak Grecy, jak i Turcy, z nadzwyczajnym obchodzą się okrucieństwem.

— Od niejakiego czasu codziennie prawie zdarzają się tu znowu pożary. Dnia 12 b. m. paliło się w okolicy *Unhapan*, dnia 13 przy *Bajazid*, dnia 15 zgorzało 50 domów na przedmieściu *Tophana*, paliło się oraz w kilku częściach samej stolicy. Zmniejszenie żołdu postanowione przez Rząd w dobroczynnym celu, aby żołnierzom, wychodzącym ze służby, zapewnić niejaki fundusz, zagraża stolicy dalszemu podpalaniem. Wydano rozkaz, aby po godzinie 10 wieczorem nikt nie znajdował się na ulicach.

— Dnia 15 b. m. umarł Biskup katolicko-ormiański *Giacomo della Valle*, a nazajutrz został uroczystie pogrzebiony.

— Wczora nastąpiła wymiana ratyfikacyi traktatu handlowego, zawartego między Portą a Wielkim Xięciem Tosańskim.

— *Idris Bey*, *Hussein Bey*, *Selim Bey*, *Osman Nuraddin Bey*, oraz inni Officerowie, którzy ze służby Vice-Króla Egiptu przeszli do służby Sułtana, otrzymali niedawno przyzwoite stopnie i oznaki. Gazeta Dworska turecka pisze, iż *Mehmed-Ali* kupił dwóch pierwszych; jako niewolników, a potem obchodził się z nimi, jako z synami swymi; a *Selim Bey* i *Osman Bey*, mianowani teraz Baszami i Jenerałami wojska regularnego, byli od *Mehmeda-Alego* poczytani za godnych zaszczytu pokrewieństwa, i zostali wyniesieni na znakomitą dostojność; ostatni był prawie uważany za równego z synem jego. *Ibrahimem Paszą*. (*Dzien. Powsz.*)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Piszą z *Ameryki-Południowej*: w *la Guaire* odkryto 9 Grudnia nowy śpisek, uknowany przeciw Prezydentowi Jenerałowi *Panes*; dnia tego aresztowano osób piętnaście. Podług listu z *Curacao*, pomieszczonego w *Gazetach Hollenderskich*, Stany Ameryki Południowej, żądają uwolnić się od jarzma swych oswobodzicieli.

— Dnia 28 Lutego, zakończył życie Professor Anatomii w Uniwersytecie w *Gelyndze*, *Dr. Hempel*, mając lat 68.

— W *Bernie* zeszedł ze świata Jenerał Polski *Różycki*. (*P. P.*)

Sposób sporządzenia na zapas octu suchego.

Bierze się sześć uncyy dobrze utłoczonego na mialki proszek, oczyszczonego wainszteynu (*cremor tartari*), który się zarabia z mocnym octem na ciasto, z tego zrobiwszy placek, wysuszyć na słońcu, albo w lekko gorącym piecu. Kiedy tym sposobem razy 8 lub 10 ten placek się namoczy i wysuszy, wówczas on staje się tak kwaśnym, że, będąc rozprowadzony w wodzie, utworzy butelkę bardzo wyborowego octu. (*Journal des con. usuelles, T. VIII.*)